

Dosarul nr. 1r-107/2016

Judecător: Constantin Crețu

DECIZIE

În numele Legii

25 mai 2016

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău

Având în componența sa:

Președintele ședinței, judecător: Ion Pleșca

Judecători: Oxana Robu și Stelian Teleucă

Cu participarea:

Procurorului: Djulieta Devder

Avocatului: Oleg Mîța

A examinat în ședință publică în ordine de recurs, recursul declarat de acuzatorul de stat, procur în Procuratura Anticorupție, Roman Statnii împotriva sentinței Judecătorei Ialoveni din 29 martie 2016 în cauza penală de învinuire a lui **Sănduță Vitalie Dumitru** în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (2), lit. c) Cod Penal al RM,

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

Judecarea cauzei penale în prima instanță de la 13.01.2016-29.03.2016;

Judecarea recursului la Curtea de Apel Chișinău de la 21.04.2016-25.05.2016;

Procedura citării a fost legal executată.

Procurorul în procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Djulieta Devder a solicitat admiterea recursului declarat de acuzatorul de stat, procur în Procuratura Anticorupție, Roman Statnii împotriva sentinței Judecătorei Ialoveni din 29 martie 2016.

Avocatul Oleg Mîța și inculpatul Sănduță Vitalie Dumitru au solicitat respingerea recursului declarat de acuzatorul de stat, procur în Procuratura Anticorupție, Roman Statnii împotriva sentinței Judecătorei Ialoveni din 29 martie 2016.

Asupra recursului declarat de acuzatorul de stat, procur în Procuratura Anticorupție, Roman Statnii împotriva sentinței Judecătorei Ialoveni din 29 martie 2016, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău –

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătorei Ialoveni din 29 martie 2016 în privința **inculpatului Sănduță Vitalie Dumitru** (născut la data de 03.02.1983, domiciliat în or. Ialoveni, str. Libertății 3, moldovean, supus militar, căsătorit, doi copii minori la întreținere, cu studii superioare, cetățean al Republicii Moldova, angajat în cadrul IP Ialoveni, în calitate de inspector al poliției criminale) a fost încetat procesul penal conform prevederilor art. 391 pct. 6) Cod procedură penală de învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (2), lit. c) Cod Penal al RM, în legătură că s-au stabilit circumstanțele care exclud posibilitatea tragerii la răspundere penală a inculpatului.

2. Pentru a se pronunța, instanța de fond a reținut că, inculpatul Sănduță Vitalie Dumitru, activând în baza ordinului nr. 169 EF din 14.05.2014 în calitate de inspector al poliției criminale al CPR Ialoveni, iar ulterior continuându-și activitatea în baza ordinului nr. 89 EF din 09.04.2010 în calitate de ofițer de investigație al Biroului de Căutare al Serviciului Poliției Criminale al Secției investigație infracțiuni a IP Ialoveni al IGP al MAI, astfel fiind în conformitate cu prevederile art. 123 alin. (2) Cod Penal, persoană publică, având în virtutea funcției deținute permanent drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, fiind obligat în conformitate cu fișa de post privind obligațiunile funcționale de a dirija în cunoștință de cauză sectorul de muncă încredințat, să manifeste inițiativă și perseverență, să asigure îndeplinirea întocmai a sarcinilor ce stau în fața sa, să se călăuzească în exercitare atribuțiilor, de legislația în vigoare, să fie obiectivă și imparțială, având obligații în vederea soluționării materialelor repartizate spre examinare, fiind obligată în conformitate cu prevederile art. 22 din Legea RM nr. 158-XVI din 04.07.2008 „cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public” să respecte Constituția, legislația în vigoare, precum și tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, să respecte

public să respecte Constituția, legislația în vigoare, precum și tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, să respecte cu strictețe drepturile și libertățile cetățenilor, să îndeplinească cu responsabilitate, obiectivitate și promptitudine atribuțiile de serviciu, ignorând prevederile art.2 al Legii RM nr. 25 din 22.02.2008 „privind Codul de conduită a funcționarului public”, care indică că în exercitarea funcției publice, funcționarul public se călăuzește de principiile legalității, imparțialității, independenței, profesionalismului și loialității, iar în conformitate cu Legea RM nr. 90-XVI din 25.04.2008 „cu privire la prevenirea și combaterea corupției”, acceptând benevol restricțiile impuse de actele normative pentru a nu fi comise acțiuni ce pot conduce la folosirea situației de serviciu și a autorității sale în interese personale, de grup și în alte interese decât serviciu, contrar obligațiilor și interdicțiilor impuse de funcția deținută, a comis infracțiunea de abuz de serviciu în următoarele circumstanțe:

Prin Decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău nr. 1a-1117/2007 din 08.11.2007 inculpatul Trofim Vitalie Nicolai (fost coleg al cet. Sănduță Vitalie) a fost condamnat la 5 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis și cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere în organele de stat pe un termen de 3 ani, fiind menținută prin Decizia Curții Supreme de Justiție nr. 1ra-292/08 din 20.02.2008.

De către Judecătoria Ialoveni au fost expediate în adresa CRP Ialoveni (actual IP Ialoveni) pentru executarea Deciziei Curții Supreme de Justiție nr. 1ra-292/08 din 20.02.2008, precum și încheierea nr. P-111 /08 din 06.11.2008 privind anunțarea în căutare a condamnatului Trofim Vitalie Nicolai, acestea fiind repartizate spre executare inspectorului din cadrul CRP Ialoveni (actual IP Ialoveni), Sănduță Vitalie.

În continuare cet. Sănduță Vitalie Dumitru acționând contrar scopului general și sarcinilor de bază a funcției deținute, care indică: „... căutarea infractorilor care se eschivează de la răspunderea penală... îndeplinirea deplină și calitativă a măsurilor operative de investigații...”, încălcând grosolan prevederile indicate la capitolul nr. 2 din Fișa postului aprobată la 03.04.2009, pe care acesta a contrasemnat-o la 29.04.2009, urmărind interesul personal general de relația de prietenie cu condamnatul, Trofim Vitalie Nicolai, abuzând de funcția deținută a indus în eroare autoritatea competentă/de control (Judecătoria Ialoveni, cât și Procuratura raionului Ialoveni) aferent inițierii dosarului de căutare în privința condamnatului Trofim Vitalie Nicolai precum și despre măsurile speciale de investigație care urmau a se întreprinde.

Astfel, potrivit răspunsurilor întocmite de către Sănduță Vitalie nr. 3250 din 17.03.2010, nr. 107 din 14.05.2010, nr. 969 din 27.01.2012, nr. 10114 din 06.08.2012 și nr. 28.03.2013, acesta a informat Judecătoria Ialoveni, cât și Procuratura raionului Ialoveni precum că în privința condamnatului Trofim Vitalie Nicolai a fost intentat dosarul de căutare nr. 2012440004. a fost anunțat în căutare interstatală și internațională și se petrec măsuri pentru reținerea acestuia.

Fiind examinat Registrul de evidență a dosarelor operative de căutare (identificare), a persoanelor căutate, a persoanelor cu identitate necunoscută și a cadavrelor neidentificate a IP Ialoveni. s-a stabilit că de către Sănduță Vitalie până în prezent nu a fost pornit dosar de căutare în privința condamnatului Trofim Vitalie Nicolai, iar dosarul de căutare nr. 2012440004 este intentat în privința altei persoane și nu a lui Trofim Vitalie.

La fel, s-a stabilit că la Serviciul tehnologii informaționale al MAI și la Centrul Cooperare Polițienească Internațională al IGP a MAI, informația privind pornirea dosarului de căutare în privința lui Trofim Vitalie Nicolai lipsește și acesta nu a fost anunțat în căutare interstatală și internațională.

Faptul dat a generat libera circulație a condamnatului Trofim Vitalie peste hotarele Republicii Moldova, perfectarea documentelor de identitate, suplینirea categoriilor permisive de conducere a vehiculelor, mai mult ca atât, în privința acestuia au fost aplicate contravenții din domeniul circulației rutiere și achitarea amenzilor, precum și a beneficiat de salariu oficial.

Urmare a măsurilor speciale de investigații întreprinse de către colaboratorii Centrului Național Anticorupție, la 09.12.2014 a fost identificat locul aflării și ulterior reținut condamnatul Trofim Vitalie, care a fost predat ofițerilor IP Ialoveni, pentru executarea sentinței de condamnare.

Astfel, cet. Sănduță Vitalie nu a întreprins acțiuni în vederea pornirii dosarului de căutare a condamnatului Trofim Vitalie Nicolai, nu a pus la evidența centralizată toate actele de evidență, nu a asigurat evidența unică a persoanelor căutate, generând un pericol iminent la aplicarea execuțional-penale și respectarea intereselor publice ocrotite de lege, prin neexecutarea cu corectitudine a obligațiilor de serviciu de către persoanele publice.

Reieșind din faptul că statul garantează că nici o persoană publică nu este mai presus de lege, analizând acțiunile acestuia prin prisma logicii juridice, actul reprobabil constituie o sfidare a statului de drept și a drepturilor omului, în urma căruia s-a prejudiciat iremediabil autoritatea instituției încrederea publicului în autoritatea publică.

Astfel, prin acțiunile sale cet. Sănduță Vitalie Dumitru a compromis imaginea și încrederea cetățeanului de rând față de statutul de Inspector de Poliție în special, precum și a întregului Minister al Afacerilor Interne, astfel a prejudiciat interesele generale a societății.

De asemenea, prin fapta comisă s-au cauzat daune considerabile intereselor publice prin subminarea autorității organelor publice, crearea obstacolelor și tulburărilor în activitatea acestora.

3. Împotriva sentinței Judecătoriei Ialoveni din 29 martie 2016 a declarat recurs acuzatorul de stat, procuror în Procuratura Anticorupție, Roman Statnii prin care a solicitat admiterea recursului, casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, conform căreia să fie respinsă cererea avocatului Mița Oleg, formulată în interesele inculpatului Vitalie Sănduță privind încetarea urmăririi penale.

În motivarea cerințelor sale a invocat următoarele aspecte:

-instanța de fond a admis interpretarea extensivă a normelor procesual penale, fapt ce contravine prevederilor art. 3 Cod Penal,

punând semn de egalitate între un control efectuat prin prisma art. 274 Cod procedură penală, finisat cu emiterea unei ordonanțe privind refuzul în începerea urmăririi penale și urmărirea penală de fapt, care a început efectiv la data de 19.02.2015, când ordonanța procurorului-adjunct a Procuraturii rl. Ialoveni, Igor Eșanu din 12.12.2011 a fost anulată și pornită urmărirea penală;

-nici unul din procedeele legale prevăzute de art. 63 alin. (1) Cod procedură penală nu se regăsește în materialele controlului desfășurat de Procurorul-adjunct a Procuraturii rl. Ialoveni, Igor Eșanu, mai mult la acel moment (anul 2011) legislația procesual penală nu prevedea posibilitatea recunoașterii persoanei în calitate de bănuț în cadrul unui control desfășurat prin prisma art. 274 Cod procedură penală;

-în cadrul controlului desfășurat prin prisma art. 274 CPP al RM, Vitalie Sănduță nu a avut calitatea de bănuț, prin urmare calitatea de bănuț nu putea să expire, așa cum insistă instanța, dar este de menționat că calitatea de bănuț a lui Vitalie Sănduță în cadrul cauzei penale nr. 2015970068 a început la 12 iunie 2015, unde cet. Sănduță Vitalie a fost recunoscut în calitate de bănuț, iar la data de 11.09.2015, conducându-se de prevederile art. art. 52, 63 alin. (2), pct. 3), 255 CPP, procurorul prin ordonanța motivată cu acordul prim-adjunct al Procurorului General a dispus prelungirea termenului menținerii în calitate de bănuț a cet. Sănduță Vitalie, în cadrul cauzei penale nr. 2015970068 cu încă trei luni, adică până la 12 decembrie 2015;

-adresarea avocatului Mița Oleg este bazată și vizează inclusiv hotărârea Curții Constituționale nr. 12 din 14.05.2015, fapt care a fost omis de instanță în a se expune. Fapt care după părerea acuzării este inadmisibil, deoarece instanța urmează a se expune pe fiecare capăt al cererii formulate;

-acuzarea consideră că, speței îi este aplicabil și principiul „*mutatis mutandis*”, instanța de judecată având obligația de a acționa în limitele strict stabilite de lege, nu este în drept de a recurge la interpretări extinctive a legii procesual penale în sensul componenței de a lichida încălcările depistate în alt mod decât cel care rezultă ad litteram din conținutul normei procesual-penale, însușindu-și arbitrar atribuțiile legale ale procurorului.

4. La judecarea recursului procurorul în procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Djulietta Devder a solicitat admiterea recursului declarat de acuzatorul de stat, procur în Procuratura Anticorupție, Roman Statnii împotriva sentinței Judecătoriai Ialoveni din 29 martie 2016.

4.1. Avocatul Oleg Mița și inculpatul Sănduță Vitalie Dumitru au solicitat respingerea recursului declarat de acuzatorul de stat, procur în Procuratura Anticorupție, Roman Statnii împotriva sentinței Judecătoriai Ialoveni din 29 martie 2016.

5. Examinând sentința atacată prin prisma motivelor de recurs formulate, audiind părțile, cercetând materialele cauzei penale, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău consideră necesar de a admite recursul declarat de acuzatorul de stat, procur în Procuratura Anticorupție, Roman Statnii împotriva sentinței Judecătoriai Ialoveni din 29 martie 2016, cu casarea sentinței integral și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de fond, în alt complet de judecată, reieșind din următoarele considerațiuni.

5.1. În conformitate cu art. 437 alin. (1), pct. 1) Cod procedură penală, (1) Pot fi atacate cu recurs: 1) sentințele pronunțate de judecătoria privind infracțiunile ușoare pentru săvârșirea cărora legea prevede în exclusivitate pedeapsa nonprivativă de libertate.

Potrivit art. 449 alin. (1), pct. 2), lit. c) Cod procedură penală, (1) Judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: 2) admite recursul, casând hotărârea, parțial sau integral, și ia una din următoarele soluții: c) dispune rejudecarea cauzei de către instanța de fond dacă este necesară administrarea de probe suplimentare.

5.2. Instanța de recurs notează că, temeiurile pentru recursul împotriva hotărârilor judecătorești pentru care nu este prevăzută calea de atac apelul sunt stabilite exhaustiv conform art. 444 Cod procedură penală și urmăresc scopul reparării erorilor de drept comise de instanțele de fond.

Potrivit art. 448 Cod procedură penală, (1) Judecând recursul, instanța verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei și a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs. (2) Instanța de recurs este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în recurs.

Ținând cont de particularitățile recursului împotriva sentințelor pentru care nu este prevăzută calea de atac apelul, instanța de recurs la judecarea recursului nu poate controla fondul cauzei, ea trebuie să accepte constatarea de fapt stabilită de instanța de fond.

5.3. În conformitate cu art. 345 alin. (4) Cod procedură penală, (4) În ședința preliminară se soluționează chestiunile privind: 1) cererile și demersurile înaintate, precum și recuzările declarate; 2) lista probelor care vor fi prezentate de către părți la judecarea cauzei; 3) trimiterea cauzei după competență sau, după caz, încetarea, totală sau parțială, a procesului penal; 4) suspendarea procesului penal; 5) fixarea termenului de judecată; 6) măsurile preventive și de ocrotire.

Conform art. 332 Cod procedură penală, (1) În cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute în art.275 pct.5)-9), 285 alin.(1) pct.1), 2), 4), 5), precum și în cazurile prevăzute în art.53-60 din Codul penal, instanța, prin sentință motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă.

Instanța de recurs reține că, în cadrul ședinței de judecată în instanța de fond avocatul Oleg Mița în numele și interesul inculpatului Sănduță Vitalie a înaintat un demers prin care a solicitat admiterea demersului cu pronunțarea unei sentinței de încetare a procesului penale în privința lui Sănduță Vitalie, acuzat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (2) Cod Penal, în baza temeiului prevăzut de art. art. 332 alin. (1), 275 pct. 9) Cod procedură penală.

Prin încheierea Judecătoriai Ialoveni din 15 ianuarie 2016 s-a dispus judecarea cauzei penale în procedură generală, deși potrivit sentinței Judecătoriai Ialoveni din 29.03.2016 se atestă că, instanța de fond a judecată în ședință preliminară cauza penală de învinuire a lui Sănduță Vitalie.

5.4. În acest context, Colegiul Penal constată că, instanța de fond la judecarea cauzei penale în privința inculpatului Sănduță Vitalie nu a acordat deplină eficiență prevederilor procesual-penale, respectiv, nu a ținut cont de chestiunile care sunt pasibile soluționării în cadrul ședinței de judecată preliminară.

Astfel, din conținutul art. 345 alin. (4) Cod procedură penală rezultă că, în ședința preliminară se soluționează chestiunile privind: 1) cererile și demersurile înaintate, precum și recuzările declarate; 2) lista probelor care vor fi prezentate de către părți la judecarea cauzei; 3) trimiterea cauzei după competență sau, după caz, încetarea, totală sau parțială, a procesului penal; 4) suspendarea procesului penal; 5) fixarea termenului de judecată; 6) măsurile preventive și de ocrotire.

Deci, chestiunea propusă spre soluționare de către avocatul Oleg Mîța prin înaintarea demersului din 21.03.2014 nu este susceptibilă a fi examinată în ședința preliminară, or, avocatul Oleg Mîța a solicitat încetarea procesului penal, în baza temeiului prevăzut de art. 332 alin. (1), art. 275 pct. 9) Cod procedură penală, chestiune ce nu se regăsește în stipulările alin. (4), art. 345 Cod procedură penală.

Cu referire la art. 332 alin. (1) Cod procedură penală, instanța de recurs notează că, legislația procesual-penală reglementează posibilitatea încetării procesului penal, dacă se constată vreunul din temeiurile prevăzute de art. 275 pct. 5)-9), 285 alin. (1), pct. 1), 2), 4), 5), precum și în cazurile prevăzute în art. 53-60 Cod Penal, dacă aceste temeiuri au fost constatate pe parcursul judecării cauzei.

Așadar, Colegiul Penal constată că, soluționarea demersului avocatului Oleg Mîța în numele și interesul inculpatului Sănduță Vitalie privind încetarea procesului penal, în cadrul ședinței preliminare a fost prematură și care contravine prevederilor art. 345 alin. (4) Cod procedură penală raportat la prevederile art. 332 alin. (1) Cod procedură penală.

În acest context, instanța de recurs notează că, în urma interpretării prevederilor art. 345 alin. (4) și art. 332 alin. (1) Cod procedură penală, rezultă că, în ședința preliminară se soluționează chestiunile legate de punerea pe rol a cauzei penale, respectiv, din speță rezultă că, instanța de fond a încetat procesul penal în cadrul ședinței preliminare, fără a purcede la examinarea cauzei penale în fond și în procedură generală, astfel după cum a fost menționat în încheierea Judecătoarei Ialoveni din 15 ianuarie 2016, or, în cazul în care judecând cauza penală în fond și, pe durata judecării cauzei penale, instanța de fond ar fi constatat că, temeiurile avocatului Oleg Mîța din demersul formulat privind încetarea procesului penal sunt întemeiate, instanța de fond ar fi fost în drept, cu referire la prevederile art. 332 alin. (1) Cod procedură penală, să emită o sentință de încetare a procesului penal.

5.5. Analizând conținutul sentinței Judecătoarei Ialoveni din 29 martie 2016 instanța de recurs a sesizat că, instanța de fond a constatat fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul, în conformitate cu art. 385 alin. (1), pct. 1) Cod procedură penală, însă, fără a examina probele administrate în acest sens, fără a le aprecia prin prisma prevederilor art. art. 100, 101 Cod procedură penală, iar aceste aspecte, denotă că, instanța de fond nu a analizat fondul cauzei, or, după constatarea faptei de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul, instanța de fond a purces la examinarea demersului formulat de avocatul Oleg Mîța și aprecierea motivelor invocate de către apărare în acest sens.

5.6. În acest context, Colegiul Penal consideră că, erorile comise de către instanța de fond nu pot fi corectate de către instanța de recurs în procedura de judecare a recursului, deoarece la această etapă instanța de recurs verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei și a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs, or, instanța de judecată urmează să creeze părții acuzării și părții apărării condițiile necesare pentru cercetarea multilaterală și în deplină măsură a circumstanțelor cauzei, în vederea respectării normelor procesual-penale privind judecarea cauzei penale în fond.

5.7. La rejudecarea cauzei, instanța de fond urmează să țină cont de împrejurările expuse, să înlăture erorile menționate, să judece cauza în strictă conformitate cu legea și să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

6. În conformitate cu art. art. 449 alin. (1), pct. 2), lit. c), 447-448 Cod procedură penală al RM, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău –

DECIDE:

Admite recursul declarat de acuzatorul de stat, procur în Procuratura Anticorupție, Roman Statnii împotriva sentinței Judecătoarei Ialoveni din 29 martie 2016, casează sentința integral și dispune rejudecarea cauzei penale de învinuire a lui **Sănduță Vitalie Dumitru** în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (2), lit. c) Cod Penal al RM de către instanța de fond în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător

Ion Pleșca

Judecător

Oxana Robu

